Datum vergadering	23 maart 2023
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot instemmen met het beschikbaar stellen van extra middelen ten behoeve van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging
Portefeuillehouder	Wethouder M. van Oostenbrugge-Bertou

Samenvatting

Op 1 januari 2024 treedt zowel de Omgevingswet als de Wet kwaliteitsborging in werking. Om de implementatie van de Ow en de Wkb te kunnen bekostigen is een budget opgenomen in de begroting. Voor het opstellen van een omgevingsvisie was echter nog geen budget voorzien. Ook zijn de structurele kosten voor zowel Ow als Wkb nog niet afdoende geborgd. In de septembercirculaire 2022 is vanuit het Rijk budget beschikbaar gesteld ten behoeve van de invoering van de Ow en de Wkb. Voor de Ow betreft dit eenmalig een bedrag van € 498.000,-. Voor de Wkb is in 2023 een bedrag beschikbaar gesteld van € 103.000,- en in de daaropvolgende jaren van 2024 tot en met 2026 is jaarlijks een bedrag beschikbaar gesteld van € 21.000,- De komende jaren zal het Rijk middels monitoring en eerste ervaringen met de nieuwe wetgeving gaan bepalen of verdere ondersteuning vanuit het Rijk aan de overheden nodig zal zijn. Voorgesteld wordt de vanuit het Rijk beschikbare middelen beschikbaar te stellen ten behoeve van de implementatie van en doorontwikkeling onder de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging.

Aan de raad,

Op 1 januari 2024 treedt zowel de Omgevingswet als de Wet kwaliteitsborging in werking. De Ow bundelt een groot aantal wetten ineen en heeft betrekking op de fysieke leefomgeving. De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. De bouwtoets voor bouwwerken van gevolgklasse 1 worden dan niet langer uitgevoerd door de gemeente, maar door de private kwaliteitsborger.

Om de implementatie van de Ow en de Wkb te kunnen bekostigen is budget opgenomen in de begroting. Voor het opstellen van een omgevingsvisie en het uitvoeren van een pilot Wkb was echter nog geen budget voorzien. Daarnaast is in de begroting ook budget opgenomen voor de structurele kosten na de invoering van de Ow en de Wkb. Het opgenomen budget lijkt echter niet toereikend te zijn.

In de septembercirculaire 2022 is vanuit het Rijk budget beschikbaar gesteld ten behoeve van de invoering van de Ow en de Wkb. Voor de Ow betreft dit eenmalig een bedrag van € 498.000,-. Voor de Wkb is in 2023 een bedrag beschikbaar gesteld van € 103.000,- en in de daaropvolgende jaren van 2024 tot en met 2026 is jaarlijks een bedrag beschikbaar gesteld van € 21.000,-. Deze gelden zijn opgenomen in de algemene voorzieningen.

Wij stellen voor om de vanuit het Rijk beschikbare middelen beschikbaar te stellen voor de Ow en de Wkb ten behoeve van de volgende posten :

- Inhuur Ow :
  Budget benodigd voor een periode van 3 jaar om de implementatie af te ronden en de structurele opzet te borgen. Het project is in principe niet afgerond op de datum van inwerkingtreding. De komende jaren zal er zowel op ICT-technisch (Digitaal stelsel Omgevingswet) als ook op inhoudelijk vlak (opstellen omgevingsvisie en omgevingsplan) nog veel gaan wijzigen, wat extra werkzaamheden met zich meebrengt. Elke keuze die wordt gemaakt zal ook financiële gevolgen met zich meebrengen. Hierdoor kan het een niet los gezien worden van het ander, waardoor ondersteuning, overzicht en aansturing van het geheel voorlopig noodzakelijk blijft.
  Benodigd bedrag € 250.000,-

- Omgevingsvisie:
  De Omgevingsvisie is een verplicht instrument onder de Ow en moet uiterlijk op 31 december 2024 zijn vastgesteld. De omgevingsvisie is de integrale langetermijnvisie voor de hele fysieke leefomgeving en haar grondgebied. Voor deze omgevingsvisie was eerder geen budget gereserveerd.
  Benodigd bedrag : € 150.000,-

- Omgevingsplan
  Naar schatting zal het omgevingsplan (Op) meer gaan kosten dan tot nu toe is begroot. De omgevingsplansoftware blijkt erg ingewikkeld te zijn en er zal al dan niet tijdelijk een regelanalist nodig zijn om regels om te zetten in toepasbare regels (juridische regels die vertaald moeten worden in gewone mensentaal, zodat ze voor de algemene burger begrijpelijk zijn). Het wordt een enorme klus om de huidige bestemmingsplannen om te bouwen naar deze vorm van regels. Deze ontwikkeling zal de komende jaren gemonitord moeten worden om de structurele kosten te kunnen bepalen. Na vaststelling van het complete Omgevingsplan (vaststelling verplicht uiterlijk 31 december 2029) zullen de kosten naar alle waarschijnlijkheid weer gaan afnemen.
  Benodigd bedrag : € 98.000,-

- Pilot Wkb :
  Voor de Wkb moet gewerkt worden met een private kwaliteitsborger, die vanaf het moment van inwerkingtreding de bouwkundige toets voor gevolgklasse 1 gaat uitvoeren. De gemeente is niet langer aan zet voor het verlenen van een vergunning bouwkundige toets gevolgklasse 1, maar blijft wel bevoegd gezag als het om handhaving gaat. Mogelijk brengt de ‘nieuwe’ werkwijze meer handhavingsverzoeken met zich mee. Vanuit het Rijk wordt geadviseerd een pilot te draaien om het ‘nieuwe’ proces in te richten, te oefenen met het proces, taken en verantwoordelijkheden af te stemmen en met externe partijen te overleggen. Om een ander te coördineren is tijd en inzet nodig en in de kosten zal gemiddeld moeten worden met die initiatiefnemer die deelneemt aan de pilot, aangezien een aanvraag flink duurder zal worden voor de aanvrager onder deze wetgeving.
  Benodigd budget : € 103.000,-

- Wkb structureel :
  Op de datum van inwerkingtreding van de Wkb kan de gemeente geen leges meer heffen voor de bouwkundige toets gevolgklasse 1 (nieuwbouw). Wel dient de gemeente een melding af te handelen. Het Rijk voorziet in een voorlopige tegemoetkoming in deze derving van opbrengsten en kosten door jaarlijks een bedrag van € 21.000,- van 2024 tot en met 2026 beschikbaar te stellen. Deze periode zal tevens gemonitord moeten worden wat de gevolgen zijn van het vervallen van deze vergunningaanvraag. Op basis hiervan zal het Rijk bezien of een structurele tegemoetkoming in de toekomst al dan niet benodigd is.
  Benodigd budget : jaarlijks € 21.000,- van 2024 tot en met 2026

Voorgesteld wordt om de middelen uit de DU Wet kwaliteitsborging bouw en uit de DU Invoeringskosten Omgevingswet beschikbaar te stellen voor inhuur Ow, het opstellen van de Omgevingsvisie, een pilot Wkb en opvang van de structurele lasten na invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging.

Oostburg, 21 februari 2023

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

Bijlage(n):

a. geen

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 14 februari 2023;

gelet op de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging op 1 januari 2024;

BESLUIT:
Besluiten om in te stemmen met het voorstel de middelen uit de DU Wet kwaliteitsborging bouw en uit de DU Invoeringskosten Omgevingswet beschikbaar te stellen voor inhuur Ow, het opstellen van de Omgevingsvisie, een pilot Wkb en opvang van de structurele lasten na invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging.

Sluis, 23 maart 2023

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P. T. G Claeijs	mr. M. M. D. Vermue